

Egna misstag underlättade statskuppen i Peru

Peru: Endast en ändring av spelreglerna...

Igår publicerades enkätundersökningar som visar att drygt 70 procent av peruanerna är kritiska till kuppresidenten Boluarte och 88 procent mot den högerdominerade och korrupta Kongressen.

Nedan en bakgrund till hur den avsatte presidenten Pedro Castillo agerade och spelade USA och oligarkin i händerna.

"Amerika för amerikanerna" var den fras med vilken Pedro Castillo avslutade sitt tal vid Amerikanska toppmötet i Los Angeles i april 2022, där han deltog utan sin traditionella hatt. Mitt i den splittring som orsakades av att USA utslöt Kuba, Venezuela och Nicaragua, var Castillo en av dem som valde att delta och utan att nämna den fråga som blev fokus för evenemanget.

"Amerika för amerikanerna" ? i praktiken "Amerika för nordamerikanerna" ? är den centrala parollen i Monroe-doktrinen, på vilken USA har grundat sitt herravälde över Latinamerika sedan början av 1800-talet. Det faktum att den dåvarande peruanska presidenten yttrade en sådan fras tillskrevs hans och hans rådgivares, inklusive utrikesministeriets, bristfälliga kunskaper, och det är mycket troligt att så var fallet. Det faktum att han i sitt tal inte gjorde någon som helst hänvisning till USAs tvivelaktiga politik gentemot regionen, inklusive blockaden mot Kuba, som flera av de närvarande ledarna fördömde, eller till arrangörernas utslutningar, avslöjar dock en eftergiven eller åtminstone okritisk inställning till det som regionens progressiva betraktar som "det Amerika som inte är vårt", som José Martí definierade det.

När Castillo tillträdde utnämnde han den intellektuelle Héctor Béjar till utrikesminister. Béjar, som innehade posten i mindre än en månad, lynchades i medierna för uttalanden i vilka han anklagade den peruanska flottan för att ha tagit initiativ till terrorism och för att ha utbildats för detta av CIA. Han glömde att säga "statsterrorism", liksom att nämna alla de arméer som samarbetade med Washington under det kalla kriget i Latinamerika, men tvingades ändå bort. Med Béjar på posten skulle Castillo inte ha begått det misstag som han gjorde i Los Angeles, men han föredrog att acceptera den vänsterintellektuelles avgång. Det otroliga och sorgliga är att, efter att själv ha blivit avsatt och fängslad, upptäckte Pedro Castillo äntligen CIA och USA ? de som vill ha Amerika för amerikanerna, alltså för nordamerikanerna ? och anklagade dem för att ligga bakom det förtryck som nuvarande president Dina Boluarte utövar med hjälp av armén och polisen mot dem som på Perus gator kräver nyval och kallar Castillos tidigare vicepresident Boluarte för diktator.

Den här gången var Castillo inte ute och cyklade ? synd bara att det kom lite sent. Lisa Kenna, USAs ambassadör i Peru som enligt

sin officiella biografi på utrikesdepartementet arbetade för CIA i nio år, träffade Perus försvarsminister strax innan den demokratiskt valda "vänster"-presidenten störtades i en statskupp och fängslades utan rättegång. Fyra dagar efter kuppen träffade samma ambassadör fru Boluarte och förklarade att USAs regering stödde henne.

Boluarte, Castillos vicepresident, valde precis som Dilma Rouseffs Michel Temer i Brasilien och Rafael Correas Lenín Moreno i Ecuador att vara mer trogen USAs ambassad än det program de gått till val på. Ett program som för övrigt inte haft den minsta chans att genomföras, eftersom angrepp i media och sabotage från kongressen gjorde att Castillo inte fick regera. Och i stället för att mobilisera folket för att på gatorna utöva påtryckningar för en konstituerande församling och de åtgärder för social rättvisa som han utlovat, ägnade han sig åt en i förväg förlorad konfrontation med kongressen. Med sin sista byråkratiska ansträngning på eget bevåg gav han den en förevändning att förklara honom odemokratisk, misskreditera och kasta honom i fängelse. Ingen har frågat Boluarte om det förändringsprogram som hon röstades fram på tillsammans med Castillo, inklusive den konstituerande församling som peruanerna också kräver i sina protester dessa dagar.

Men där är folket, som på gatorna riskerar livet i kulregnet för en president som inte klarade av uppgiften. Kommer denna strid att leda till slutet på oligarkernas kontroll över peruansk politik och resurser? Vi får hoppas det, men det verkar inte finnas någon organiserad politisk kraft som kan klara av det och endast en radikal ändring av spelreglerna skulle kunna göra det möjligt.

Att försöka ändra på något samtidigt som man försöker undvika att reta upp dem som kontrollerar media och dem som från Norr i mer än hundra år har avsatt och tillsatt regeringar i många latinamerikanska länder slutar alltid på samma sätt ? i nederlag.

Fernando Martínez Heredia, en kubansk tänkare som Pedro Castillo säkert inte känner till men Héctor Bejar troligen gör, skrev i sin sista text, tillägnad Fidel Castro: "Kapitalismen höjer upp sin misskrediterade demokrati, som är korrumperad och direkt kontrollerad av oligarkier, och kräver att veka makthavare och respektfulla motståndare ska följa dess regler som vore de trosartiklar, en attityd som vore rena självmordet, eftersom dessa regler är utformade för att bevara det kapitalistiska herraväldet." Martínez Heredia dog utan att känna till Pedro Castillos existens, men denne hade kanske behövt känna till Fernando.

Iroel Sánchez, La pupila insomne 230113 /cv

Perú: Cambiar las reglas del juego

Läs också: **Undantagstillstånd i Peru och det är Kuba som kritiseras**

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande, samma pg och Swish som ovan)